

MEDIJI O ZDRAVSTVU

utorak, 14. novembar 2023.godine

KZUS- Besplatna edukacija u organizaciji Komore zdravstvenih ustanova Srbije i Državne revizorske institucije

RTS- Godišnje oko 150 dece u Srbiji sazna da ima dijabetes, kasno otkrivanje donosi ozbiljne komplikacije

RTS- Završava se agonija duga osam godina, Kragujevac dobija centar sa bankom matičnih ćelija

BLIC- NOVI LEK ZA GOJAZNOST KOJI IDE NA RECEPT, USKORO I KOD NAS? Čeka se zeleno svetlo Evropske agencije

N1- Privremeno ukinute posete pacijentima zrenjaninske bolnice zbog kovida

N1- Povećan broj pacijenata sa upalom pluća koja je nastala od „banalnog virusa prehlade“

N1- Broj obolelih od velikog kašlja u Beogradu drastično porastao: Kako da prepoznate simptome?

DNEVNIK- Mnogi ljudi u sebi nose TEMPIRANU BOMBU, evo koji su SIMPTOMI PRE NEGO ŠTO EKSPLODIRA

DANAS- Novi sindikat Kliničkog centra Srbije sutra će protestovati ispred uprave te ustanove

POLITIKA- Japan donira Institutu za mentalno zdravlje aparate vredne 71.400 evra

POLITIKA- U DZ Voždovac preventivni pregledi povodom Svetskog dana borbe protiv dijabetesa

Besplatna edukacija

17.novembra 2023.godine u Beogradu

u organizaciji

Komore zdravstvenih ustanova Srbije i Državne revizorske institucije

PRIJAVLIVANJE U TOKU!

Komora zdravstvenih ustanova Srbije poziva Vas da se prijavite za učešće na besplatnoj, jednodnevnoj edukaciji koja će biti organizovana u saradnji sa Državnom revizorskom institucijom, u petak, 17.novembra 2023.godine u velikoj sali Dečjeg kulturnog centra u Beogradu (adresa: Takovska 8) sa početkom u 10,00 časova (registracija učesnika od 9,30)

Teme koje će biti obrađene na seminaru su:

- Pripremne radnje za sastavljanje finansijskih izveštaja (predavač: dr Duško Pejović, predsednik DRI) i
- Rashodi za zaposlene (predavač: Željko Motić, vrhovni državni revizor, DRI)

Svi zainteresovani mogu se prijaviti za učešće što pre, a najkasnije do ponedeljka 13.novembra na mejl:

kzus@komorazus.org.rs

Za sve informacije kontakt osoba je: Snežana Rašić Đorđević 063 77 01 796

Godišnje oko 150 dece u Srbiji sazna da ima dijabetes, kasno otkrivanje donosi ozbiljne komplikacije

Svaka deseta osoba u svetu ima dijabetes. U Srbiji, procenjuje se - u ovom trenutku, oko 800.000 ljudi. Od toga, više od 300.000 ne zna da ima bolest, koja polako i tiho ugrožava i krvne sudove i mnoge organa u organizmu. Alarmantan je podatak da je sve više dece koja boluje od dijabetesa.

Oko 150 dečaka i devojčica u Srbiji svake godine sazna da boluje od dijabetesa. Reč je o dijabetesu tipa 1, koji se može smatrati nekom vrstom autoimune bolesti.

Članica Udruženja roditelja dece obolele od dijabetesa "Alarm" Ana Marković, majka 13-godišnje Jane, kaže da je njena ćerka stalno bila žedna i često išla u toalet, te da je nakon toga analiza krvi pokazala visoke vrednosti glukoze.

"Bili smo šokirani tom dijagnozom, jer niko od nas u porodici to nema. Ali sad smo se na to navikli, da to guramo tako kako moramo. Borimo se i kao roditelji, i ovde se borimo sa ovim udruženjem da našoj deci bude bolje i da mogu normalno da žive", kaže Ana Marković.

Kada se simptomi ne prepoznaju na vreme, postoji opasnost da dete, zbog previsokog šećera, padne u komu, tzv. ketoacidozu.

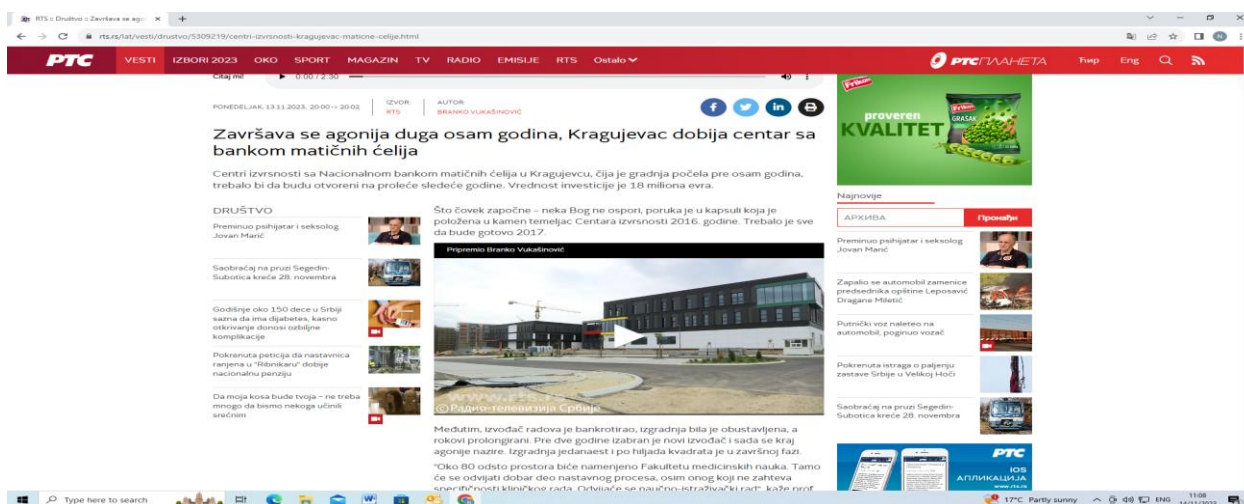
Zbog toga je, ističe Ana Marković, veoma važno raditi rani skrining na šećer kod dece.

"Mislim da je toga malo, doktori opšte prakse čak i ne znaju puno o tome, niti rade skrining na šećer u krvi. I mislim da bi na tome isto trebalo da se radi, da se o tome govori češće i mi smo sada uspeli da ubacimo preko udruženja ovaj protokol u škole kojim se edukuju nastavnici i učenici, kako deca ne bi bila diskriminisana, da bi oni znali o čemu se tu radi", kaže Ana Marković.

Navodi da njena Jana ima podršku i drugara i nastavnika, budući da svakodnevno za obrok uzima insulin u količini koja joj je potrebna.

Ciljevi Udruženja "Alarm" su da se poboljša život dece i mladih koji boluju od dijabetesa, da im se pomogne, ali i da ljude upoznaju sa tim šta je dijabetes, kako bi mogli da reaguju na prve simptome.

Kasno otkrivanje, neodgovarajuće lečenje i komplikacije, dovode do ozbiljnih komplikacija, kao što su srčani i moždani udar, otkazivanje rada bubrega, slepila, amputacije donjih ekstremiteta.

Završava se agonija duga osam godina, Kragujevac dobija centar sa bankom matičnih ćelija

Centri izvrsnosti sa Nacionalnom bankom matičnih ćelija u Kragujevcu, čija je gradnja počela pre osam godina, trebalo bi da budu otvoreni na proleće sledeće godine. Vrednost investicije je 18 miliona evra.

Što čovek započne – neka Bog ne ospori, poruka je u kapsuli koja je položena u kamen temeljac Centara izvrsnosti 2016. godine. Trebalo je sve da bude gotovo 2017.

Međutim, izvođač radova je bankrotirao, izgradnja bila je obustavljena, a rokovi prolongirani. Pre dve godine izabran je novi izvođač i sada se kraj agonije nazire. Izgradnja jedanaest i po hiljada kvadrata je u završnoj fazi.

"Oko 80 odsto prostora biće namenjeno Fakultetu medicinskih nauka. Tamo će se odvijati dobar deo nastavnog procesa, osim onog koji ne zahteva specifičnosti kliničkog rada. Odvijaće se naučno-istraživački rad", kaže prof. dr Vladimir Jakovljević, dekan Fakulteta medicinskih nauka u Kragujevcu.

"Nauka počinje da živi"

U Centrima će biti smeštena Nacionalna banka matičnih ćelija i Institut za informacione tehnologije.

"Trenutno smo u stambenim zgradama – u stanovima smo. To je jako veliki problem za nauku. Radujemo se tom danu kada će, možemo slobodno reći, nauka ponovo da počne da živi", poručuje dr Igor Saveljić, v. d. direktora Instituta za informacione tehnologije u Kragujevcu.

Iako se o centrima govori kao o kragujevačkom "Skadaru na Bojani", od izgradnje se nije odustalo, tvrdi premijerka. Ocenjuje da je taj projekat jako važan za dalji razvoj inovacija u Srbiji i Kragujevcu.

"Nazire se sad već kraj. Investicija od 18 miliona evra uložena je u Centre izvrsnosti. Raspisujemo tender za opremu i nameštaj. Verujem da se u aprilu ili maju useljavaju ljudi i kreću da rade iz Centra izvrsnosti", tvrdi Ana Brnabić, premijerka Srbije.

Pod tim krovom privremeno će biti smešten i Naučno-tehnološki park, peti u Srbiji. Kasnije će biti premešten u Inovacioni distrikt, jedinstveni poslovno-komercijalni kompleks u Kragujevcu, čiji se izgradnja očekuje početkom sledeće godine.

NOVI LEK ZA GOJAZNOST KOJI IDE NA RECEPT, USKORO I KOD NAS? Čeka se zeleno svetlo Evropske agencije

Nova verzija leka za dijabetes "Munhara" može da se prodaje i kao lek za mršavljenje, saopštilo je američko zdravstveno regulatorno telo. Na koji način nova verzija leka sme da se koristi i da li može da izazove neželjene efekte kod osoba koje nemaju dijabetes, objasnio je farmakolog, dr Radan Stojanović.

- Ozempik je popularnost stekao, zbog zloupotrebe odnosno korišćenja za lečenje gojaznosti, iako postoji ista supstanca u nešto većoj dozi koja je registrovana za lečenje gojaznosti. "Munhara" je sada najsajjnija zvezda. U kliničkim ispitivanjima, pokazan je najveći gubitak telesne mase, ali je pitanje kako da li će u realnom životu dovoditi do istih tih efekata.

Čeka se zeleno svetlo Evropske agencije za lekove za primenu kod nas

- Taj lek, kao i drugi lekovi za lečenje gojaznosti, prošao je neki utabani put od ispitivanja do odobrenja. Većina novijih lekova je registrovano za lečenje dijabetesa tip 2, a onda su klinička ispitivanja pokazala da se mogu koristiti i za lečenje gojaznosti, iako nemate dijabetes. Iz kliničkih ispitivanja proizilaze dokazi da je ovaj lek koristan kod pacijenata. Ključne su bile dve faze 3, koje su prethode dobile dozvole za stavljanje leka na tržište. Prva faza 3 je bila kod pacijenata koji su bili gojazni i imali su dijabetes, a drugo kliničko ispitivanje je bilo kod osoba koje nisu

imale dijabetes. U to drugo kliničko ispitivanje bilo je uključeno oko dve hiljade pacijenata, koji su bili podeljeni u četiri grupe. Jedna grupa je primila lek u dozi od 5mg, druga 10 mg, treća 15mg, a četvrta grupa je primila placebo, farmakološki indiferentnu supstancu. Praćeni su 72 nedelje i nakon tog ispitivanja, pacijenti su opet mereni, urađeno je sve što treba po drugim parametrima i došlo se do toga da je u ovoj grupi koja je primila 10 ili 15 mg leka, oko 70 posto njih izgubilo 15% i više telesne mase u odnosu na početak, za razliku od grupe koja je primila placebo, gde je samo 2,7 posto pacijenata izgubilo 15% telesne mase. Zbog toga je sada ovaj lek u žiži - kaže dr Stojanović i dodaje da u našoj zemlji ovaj lek nije registrovan:

- U našoj zemlji lek nije registrovan. Trenutno je dobio FDA dozvolu za primenu u Americi i Velikoj Britaniji, pitanje je dana kada će i Evropska agencija za lekove dati zeleno svetlo za primenu, tako da u nekoj doglednoj budućnosti, ako proizvođač bude imao interesa, naći će se i u našoj zemlji - dodaje.

Kako deluje lek "Munhara"?

- Njegov mehanizam deluje tako što potencira sekreciju insulina, smanjuje osećaj gladi i usporava pražnjenje želuca, pa pacijenti imaju duži osećaj sitosti i samim tim manje uzimaju hranu.

Dr Stojanović ističe da se lekovi dobijaju od doktora i da nikako pacijenti ne treba da idu putem poručivanjem preko interneta

- Lekovi se dobijaju od doktora koji vas pregleda i onda propiše odgovarajući lek. U našoj zemlji lekove protiv gojaznosti mogu da prepisuju lekari različitih specijalnosti od endokrinologa, internista, kliničkih farmakologa do psihijatra. Kod nas postoje dva registrovana leka, to su "liraglutid", lek koji se daje u obliku potkožne injekcije svaki dan i drugi lek je, kombinacija dve aktivne supstance " naltrekson i bupropion", to su tablete koje se piju. Prva apsurdnost poručivanja putem interneta je u tome što imate dve opcije, i kao da znate koju ćete da izaberete? Konačan izbor mora da da lekar i da zavede u vaš zdravstveni karton, posebno ukoliko imate neka oboljenja . Ljudi koji imaju hipertenziju ili preddijabetes za njih je uglavnom liraglutid, a da je „naltrekson i bupropion“ je za ljude koji su depresivni i imaju žudnju za hranom, pušače, ali to su samo opšte smernice – dodaje doktor.

Koliko dugo se pije lek protiv gojaznosti?

- Od lekova očekujemo da smanje telesnu masu i da ne dođe do jo jo efekta. Druga stvar je da utiče na kardio metaboličke parametre, da smanjuje ukupnu vrednost holesterola, vrednost LD holesterola, triglicerida, da kroz vrednost glikoliziranog hemoglobina vidimo kako utiče na rešavanje glikemije i da konačno svi ti efekti koje ti lekovi prave, dovedu do nečega dobrog, a to je da se smanje pre svega ti neželjeni kardiovaskularni događaji, koji su uglavnom posledica gojaznosti, a to je iznenadna srčana smrt, akutni koronarni sindrom, akutni infarkt miokarda. Od lekova se sve više očekuje, ali to nisu magični lekovi, to nisu lekovi za po potrebi. Gojaznost je hronična bolest - naglašava dr Stojanović.

Pravilna ishrana i redovna fizička aktivnost su osnovne komponente zdravog načina života i prvi koraci u kontroli gojaznosti, međutim, kod određenog broja pacijenata ove mere ne dovode do dovoljnog smanjenja telesne mase.

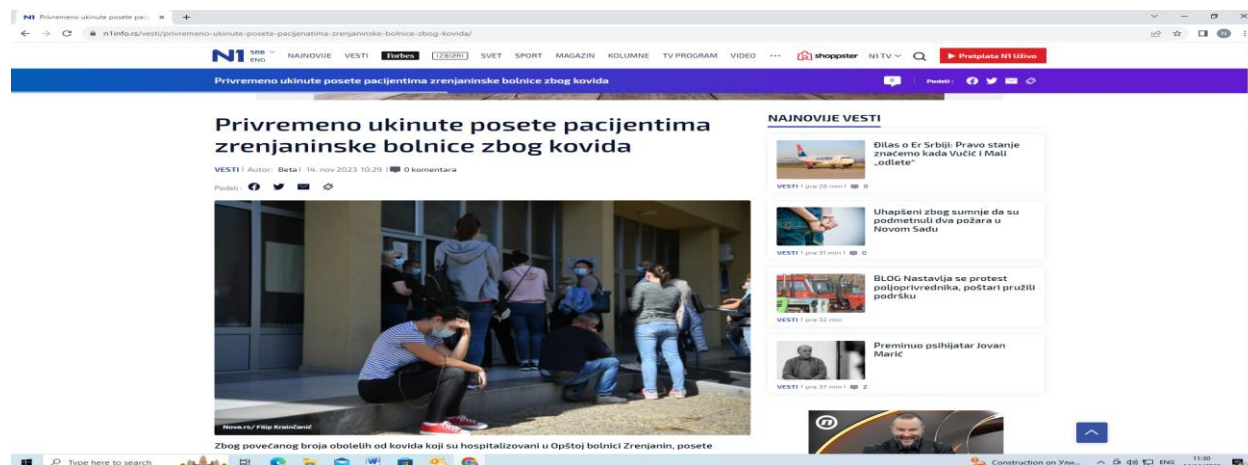
- Zdrav ishrana i fizičke aktivnost je prva mera koja se sprovodi u svim fazama gojaznosti, ali kod velikog broja pacijenata ne dovodi do relevantnog smanjenja telesne mase, zato kod tih pacijenata moramo primeniti i farmakoterapiju. Sa druge strane, svi ti lekovi za gojaznost moraju da se stave na pravo mesto i da nas klinička ispitivanja i ti rezultati dovedu na sigurnu granu, kako za propisivače leka, tako i za pacijenta. Kada se pojavi lek na tržištu, tu se ne zaustavlja praćenje leka. Neki lekovi su izgubili dozvole posle nekoliko godina primene na tržištu zbog neželjenih dejstava.

Neželjena dejstva leka novog leka

- Tokom ispitivanja, pokazalo se da su to: mučnina, gađenje, dijareja, ali vremenom, tokom uzimanja leka ti neželjeni efekti su postajali sve manji i lakši za pacijente. Postoje i pacijenti koji nisu mogli da tolerišu te efekte, pa su odustali od leka. Tek po dolasku leka na tržište videćemo njegovu pravu vrednost u nekim godinama koje dolaze – rekao je dr Radan Stojanović.

Kriterijumi propisivanja leka za gojaznost

- Ko ima indeks telesne mase 30 i veći, ta osoba se smatra gojazna, to je prva indikacija za lekove, a druga je kada osoba ima indeks 27 i veći, a pacijent uz to ima još hipertenziju i poremećaj lipida i druge kardio vaskularne bolesti. Indeks telesne mase nije pravi marker za indentifikaciju rizika povezanim sa gojaznošću. Ima mnogo parametara o kojima treba voditi računa, a sve osobe koje žele da smršaju, a pre svega zbog zdravlja, treba da se obrate svom lekaru i da zaborave na društvene mreže – zaključio je dr Radan Stojanović u emisiji „Uranak“ na televiziji K1.

Privremeno ukinute posete pacijentima zrenjaninske bolnice zbog kovida

Zbog povećanog broja obolelih od kovida koji su hospitalizovani u Opštoj bolnici Zrenjanin, posete hospitalizovanim pacijentima se privremeno ukidaju od danas, saopšteno je iz te zdravstvene ustanove.

Posete bolesnicima u Plućnoj bolnici u tom gradu zabranjene su od kraja oktobra zbog povećanog broja obolelih od infekcije virusom Covid-19.

Prema podacima sa sajta Ministarstva zdravlja, u poslednjih sedam dana u Srbiji je testirano 17.459 osoba, a prisustvo virusa potvrđeno je kod 3.684.

Povećan broj pacijenata sa upalom pluća koja je nastala od „banalnog virusa prehlade“

Sezona je respiratornih infekcija i poslednjih dana mnogi se žale na napade kašlja koji se ne smiruje, niti ga je moguće ublažiti dostupnim preparatima. Doktorka Ivana Stefanović za RTS kaže da je kašalj uvek simptom kome treba pristupiti ozbiljno i na vreme se obratiti lekaru.

Dugotrajni kašalj je najčešće posledica neke respiratorne infekcije. Ukoliko je praćen i drugim simptomima, naročito kod dece, obavezno se treba obratiti pedijatru, napominje dr Ivana Stefanović za RTS.

„Ali kada ste imali neku respiratornu infekciju koja je praćena temperaturom, malaksalošću i svime što već ide u ovo doba godine, i to je sve prošlo, a ostao je samo kašalj – pluća su vam čista, jer vas je lekar pregledao, dobra je krvna slika – najverovatnije je kašalj posledica samog virusa koji je ogolio respiratorni epitel i sada vaš disajni sistem reaguje mnogo burnije na sve nadražaje, nego što je to ranije reagovalo“, objašnjava doktorka.

Da bismo se oslobodili ovog upornog kašlja potrebno je vreme, kod nekoga mesec dana, kod nekoga i duže, ali neophodno je nastaviti sa simptomatskom terapijom, piti dosta toplih napitaka i uzimati pastile koje anestetiziraju respiratorni sistem da ne reaguje burno, savetuje dr Stefanović.

„Ali svaki drugi kašalj koji nije vezan za respiratornu infekciju obavezno mora da se ispita šta je u korenu toga“, napominje doktorka.

Upravo zbog ovih problema, virus treba odležati. Kako napominje dr Ivana Stefanović, njene kolege sa Infektivne klinike upozoravaju da je povećan broj pacijenata sa upalom pluća koja je nastala od banalnog virusa prehlade.

„Da ne biste došli u tu situaciju da vam lečimo mnogo teže oboljenje, svaki virus mora da se odleži, minimum sedam dana, a nekada je potrebno i više“, ističe dr Ivana Stefanović.

Broj obolelih od velikog kašlja u Beogradu drastično porastao: Kako da prepoznate simptome?

Broj obolelih od velikog kašlja u Beogradu ove godine je drastično porastao u poređenju sa prethodnih pet godina. Prema podacima Gradskog zavoda za javno zdravlje koje je dobio N1, 2018. godine bilo je 29 registrovanih slučajeva, 14 slučajeva 2019. godine, tri slučaja 2020. godine, dva slučaja 2021. godine, dok u prošle godine nije bilo prijavljenih obolelih od velikog kašlja. Tokom ove godine, do 10. novembra prijavljeno je već 67 slučajeva.

Dr Ivana Begović Lazarević, epidemiološkinja i načelnica Jedinice za imunizaciju Gradskog zavoda za javno zdravlje Beograd, objašnjava za N1 da je veliki kašalj ili pertusis akutno zarazno oboljenje izazvano bakterijom *Bordetella pertussis*.

Nakon perioda od 7-10 dana (najduže 21 dan) od kontakta sa obolelom osobom, dodaje doktorka, dolazi do pojave prvih simptoma bolesti.

Veliki kašalj – simptomi

U tipičnoj kliničkoj slici velikog kašlja prepoznaju se tri stadijuma oboljenja.

„U kataralnom stadijumu su dominantni simptomi i znaci slični prehladi (kijanje, curenje iz nosa, blago povišena telesna temperatura ili odsutnost njenog porasta, blag kašalj), koji traju jednu do dve nedelje. U drugom, paroksizmalnom stadijumu, sa pojačavanjem simptoma i znakova oboljenja iz prvog stadijuma dolazi do značajnog pogoršanja tegoba u smislu intenziteta i učestalosti kašlja sa paroksizmima, naročito tokom noći. Trajanje drugog stadijuma infekcije je jedna do šest nedelja. Između napada kašlja osoba ne mora odavati utisak da je bolesna. U poslednjem, rekonvalescentnom stadijumu, koji traje nedeljama i mesecima nakon početka bolesti, postepeno dolazi do povlačenja tegoba i potpunog oporavka obolelih“, objašnjava doktorka Begović Lazarević.

Moguće komplikacije

Prema njenim rečima, najčešća komplikacija velikog kašlja je zapaljenje pluća koja je i najčešći uzrok smrti kod obolele odojčadi.

Neurološke komplikacije kao rezultat smanjenog dotoka kiseonika u mozak su konvulzije i encefalopatija. Ostale blaže komplikacije su, kako dodaje, zapaljenje srednjeg uha, anoreksija, dehidracija, a kao posledica povećanog pritiska prilikom paroksizmalnog stadijuma dolazi do krvarenja iz nosa, pojave kile i pneumotoraksa.

U najvećem riziku, kaže sagovornica N1, za ozbiljne komplikacije i smrtni ishod su upravo odojčad mlađa od 12 meseci, koja je nevakcinisana ili nepotpuno vakcinisana.

„Najznačajniji rezervoari infekcije za odojčad su majke, sa učešćem od preko 30 odsto. Prema rezultatima dostupnih studija, 12-26 odsto odraslih osoba sa produženim kašljem serološki je pozitivno na pertusis i stoga oni predstavljaju značajne rezervoare za dalji prenos infekcije“, napominje Begović Lazarević.

Kako se prenosi veliki kašalj

Prenosi se, dodaje ona, sa obolele na zdravu osobu kapljicama respiratornog sekreta koje se oslobađaju kašljanjem i kihanjem tokom kataralnog stadijuma bolesti, kada su obolele osobe najzaraznije za svoje okruženje kao i u prve dve nedelje posle pojave kašlja.

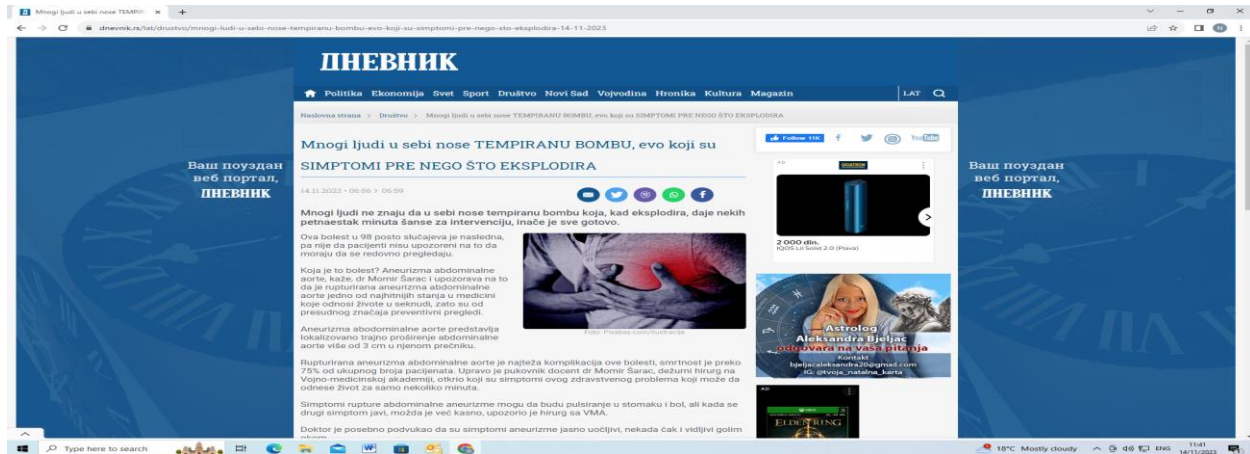
„Ređe se prouzrokovatelj može preneti indirektno preko sveže kontaminiranih predmeta iz okoline obolele osobe. Uprkos rezultatima postignutim imunizacijom, veliki kašalj je i danas vodeći uzrok smrti među zaraznim bolestima protiv kojih se sprovodi imunizacija. Stečeni imunitet nakon preležane bolesti nije trajan (traje od 5-10 godina). Pored toga ni vakcinom indukovani imunitet ne traje dugo. Iako je Bordetella pertussis prisutna u svim delovima sveta, najveće stope incidencije su u zemljama sa niskim obuhvatom imunizacijom među mlađom decom (zemlje u razvoju)“, objašnjava naša sagovornica.

U razvijenim zemljama najviše oboljevaju nevakcinisane bebe, a zatim se registruje porast oboljevanja kod tinejdžera. Prema podacima Svetske zdravstvene organizacije, tokom 2018. godine na globalnom nivou obolelo je više od 150.000 osoba.

Mere prevencije

Prema rečima doktorke, najefikasnija mera prevencije velikog kašlja je vakcinacija.

„Ona je u skladu sa Pravilnikom o programu obavezne i preporučene imunizacije stanovništva protiv određenih zaraznih bolesti, Pravilnikom o imunizaciji i načinu zaštite lekovima obavezna za sva lica određenog uzrasta. Imunizacija protiv velikog kašlja počinje sa navršena dva meseca života i sprovodi se petovalentnom vakcinom u tri doze sa razmakom od najmanje četiri nedelje između doza. Prva revakcina se daje u drugoj godini života, godinu dana (najkraće 6 meseci) nakon sprovedene primarne serije petovalentnom vakcinom. Druga revakcina se sprovodi četvorovalentnom vakcinom i daje se u okviru priprema za polazak u prvi razred osnovne škole (najkasnije u toku prvog razreda)“, navodi dr Ivana Begović Lazarević, epidemiološkinja i načelnica Jedinice za imunizaciju Gradskog zavoda za javno zdravlje Beograd

Многи ljudi u sebi nose TEMPIRANU BOMBU, evo koji su SIMPTOMI PRE NEGO ŠTO EKSPLODIRA

Многи ljudi ne znaju da u sebi nose tempiranu bombu koja, kad eksplodira, daje nekih petnaestak minuta šanse za intervenciju, inače je sve gotovo.

Ova bolest u 98 posto slučajeva je nasledna, pa nije da pacijenti nisu upozoreni na to da moraju da se redovno pregledaju.

Koja je to bolest? Aneurizma abdominalne aorte, kaže, dr Momir Šarac i upozorava na to da je rupturirana aneurizma abdominalne aorte jedno od najhitnijih stanja u medicini koje odnosi živote u sekundi, zato su od presudnog značaja preventivni pregledi.

Aneurizma abdominalne aorte predstavlja lokalizovano trajno proširenje abdominalne aorte više od 3 cm u njenom prečniku.

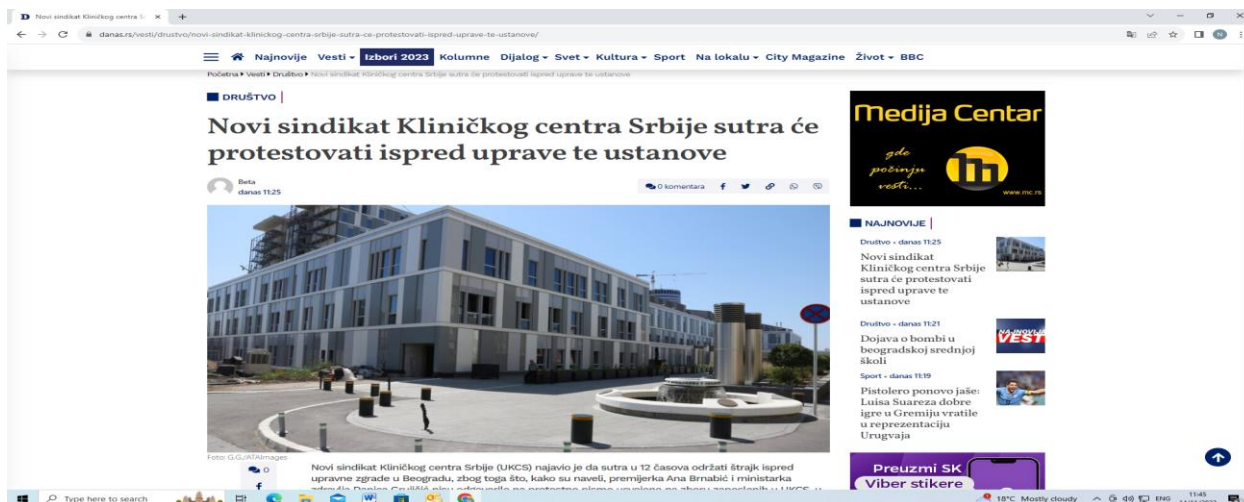
Rupturirana aneurizma abdominalne aorte je najteža komplikacija ove bolesti, smrtnost je preko 75% od ukupnog broja pacijenata. Upravo je pukovnik docent dr Momir Šarac, dežurni hirurg na Vojno-medicinskoj akademiji, otkrio koji su simptomi ovog zdravstvenog problema koji može da odnese život za samo nekoliko minuta.

Simptomi rupture abdominalne aneurizme mogu da budu pulsiranje u stomaku i bol, ali kada se drugi simptom javi, možda je već kasno, upozorio je hirurg sa VMA.

Doktor je posebno podvukao da su simptomi aneurizme jasno uočljivi, nekada čak i vidljivi golim okom.

"Pacijenti često mogu da pretpostave da imaju proširen krvni sud, jer se abdominalna aneurizma oseća kao pulsirajuća masa u stomaku. Ako je dovoljno velika, kod ljudi koji su odgovarajuće konstitucije, može da bude vidljiva i golim okom", rekao je pukovnik docent dr Šarac za "RTS" i dodao:

"Ako se pored pulsiranja oseti i bol, hitno se javite lekaru ili ustanovi hitne pomoći, jer to znači da je krenula da puca. Ruptura abdominalne aneurizme može da znači da vrlo verovatno nećete stići da dobijete adekvatnu pomoć, ukoliko se ne javite brzo", rekao je on.

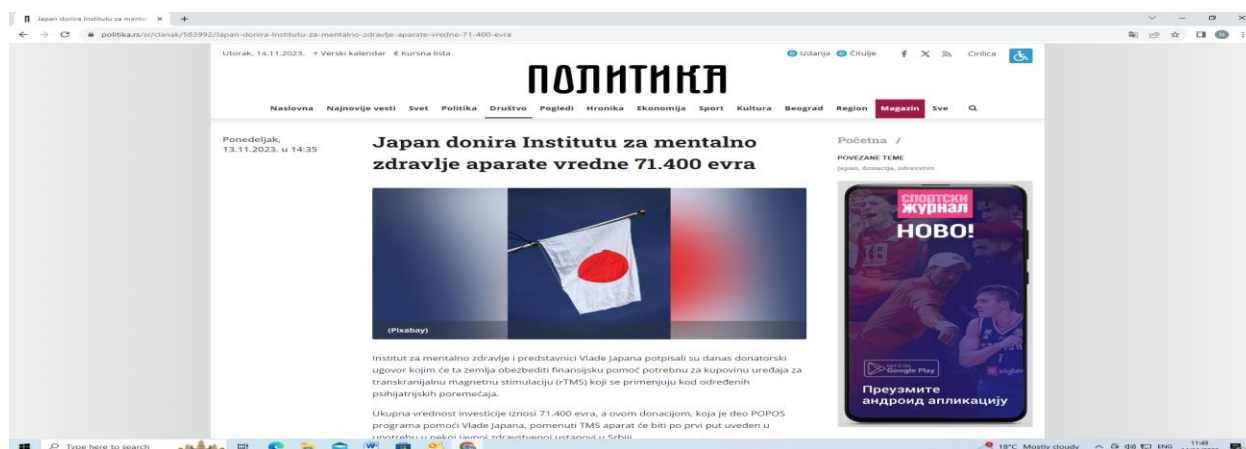
Novi sindikat Kliničkog centra Srbije sutra će protestovati ispred uprave te ustanove

Novi sindikat Kliničkog centra Srbije (UKCS) najavio je da sutra u 12 časova održati štrajk ispred upravne zgrade u Beogradu, zbog toga što, kako su naveli, premijerka Ana Brnabić i ministarka zdravlja Danica Grujičić nisu odgovorile na protestno pismo usvojeno na zboru zaposlenih u UKCS-u.

Kako se navodi u saopštenju tog sindikata, posle okupljanja ispred zgrade UKCS protestna kolona će krenuti prema zgradi Vlade Srbije.

Dodaje se da će u okviru štrajka, ispred Vlade biti održan protestni performans „Zaposleni u zdravstvu – ljudi kojih nema“.

ПОЛИТИКА

Japan donira Institutu za mentalno zdravlje aparate vredne 71.400 evra

Institut za mentalno zdravlje i predstavnici Vlade Japana potpisali su danas donatorski ugovor kojim će ta zemlja obezbediti finansijsku pomoć potrebnu za kupovinu uređaja za transkranijalnu magnetnu stimulaciju (rTMS) koji se primenjuju kod određenih psihijatrijskih poremećaja.

Ukupna vrednost investicije iznosi 71.400 evra, a ovom donacijom, koja je deo POPOS programa pomoći Vlade Japana, pomenuti TMS aparat će biti po prvi put uveden u upotrebu u nekoj javnoj zdravstvenoj ustanovi u Srbiji.

Ugovor o nabavci medicinske opreme potpisali su ambasador Japana Akira Imamura i V.D. direktor Instituta za mentalno zdravlje Milica Pejović Milovančević.

Imamura je poručio da su Japan i Srbija dve zemlje koje se međusobno pomažu u teškim vremenima i da će se ta saradnja nastaviti.

„Japanski narod se i dalje seća pomoći iz Srbije posle ogromnog zemljotresa i cunamija 2011. godine. Kao pravi prijatelj, Vlada Japana će i ubuduće podržavati razvojne strategije Vlade Srbije”, rekao je ambasador Japana.

Kako je naveo, Japan je do sada pomogao 23 zdravstvene ustanove u Beogradu i vrednost tih donacija iznosi 1,58 milion evra.

Dodao je da se ova donacija razlikuje od dosadašnjih jer je prva koja ima za cilj podršku lečenju mentalnog zdravlja.

„Ovom donacijom TMS aparat će prvi put biti instaliran u jednoj zdravstvenoj ustanovi u Srbiji. Kako se povećava broj pacijenata koji pate od mentalnih poremećaja, poboljšani pristup kvalitetnoj nezi mentalnog zdravlja i efikasnim tretmanima postali su najhitnija pitanja za sistem zdravstvene zaštite”, istakao je Imamura prenosi Tanjug.

Pejović Milovančević istakla je da veruje da nije slučajno da je Institut baš ove godine dobio ovako vredan poklon.

„Ove godine slavimo 60 godina od osnivanja. Uz to, ovu godinu je obeležila i intenzivna neplanirana aktivnost instituta prilikom pomoći unesrećenim u najvećim tragedijama na ovim prostorima, koje su se dogodile početkom maja”, rekla je Pejović Milovančević.

Ona je dodala da se očekuje da aparat biti osposobljen za rad u aprilu sledeće godine.

Potpisivanju ugovora prisustvovala je i ministarka zdravlja Danica Grujičić koja se zahvalila na donaciji i otkrila da su radovi na novoj klinici u ulici Knjeginje Zorke na Vračaru praktično gotovi i da Paunova može da se preseli na novu lokaciju.

„Želela bih da vas podsetim da je ovakvih donacija Japana bilo 255 za poslednjih 20 godina. Pomoć od japanskog naroda nisu dobile samo institucije u Beogradu, već širom čitave Srbije”, navela je Grujičić.

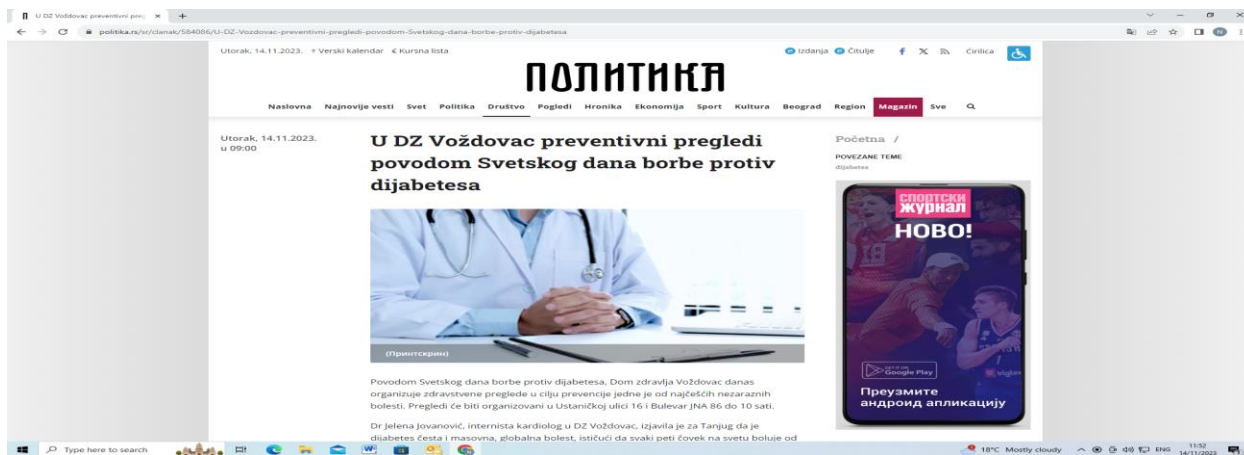
Ministarka je prokomentarisala imenu Pravilnika o uvozu neregistrovanih lekova, prema kojoj od sada Srbija može da uvozi lekove iz zemalja van Evropske unije.

„Sve priče o tome kako su to lekovi manjeg kvaliteta su apsolutno neosnovane. Ovo nam omogućava da uvozimo lekove iz Japana, Južne Koreje, Indije... Time postizemo to da ne dođemo u deficitarnost lekova”, rekla je Grujičić.

Transkranijalna magnetna stimulacija (TMS) je neuromodulatorna tehnika koja modulira i stimuliše aktivnost neurona. Ova tehnika indukuje promene u aktivnosti nervnih ćelija primenom repetitivnog i promenljivog magnetnog impulsa, velikog intenziteta u magnetnim pulsevima.

Ponavljanje stimulacije, dovodi do izmene neuralnih elemenata u moždanoj kori čime se poboljšava funkcionisanje pojedinih moždanih regiona. Stimulacijom različitih regiona mozga, dolazi do pozitivnih efekata kod različitih psihijatrijskih i neuroloških poremećaja.

ПОЛИТИКА

U DZ Voždovac preventivni pregledi povodom Svetskog dana borbe protiv dijabetesa

Povodom Svetskog dana borbe protiv dijabetesa, Dom zdravlja Voždovac danas organizuje zdravstvene preglede u cilju prevencije jedne je od najčešćih nezaraznih bolesti. Pregledi će biti organizovani u Ustaničkoj ulici 16 i Bulevar JNA 86 do 10 sati.

Dr Jelena Jovanović, internista kardiolog u DZ Voždovac, izjavila je za Tanjug da je dijabetes česta i masovna, globalna bolest, ističući da svaki peti čovek na svetu boluje od nje i da je ta bolest u progresiji.

„Mi smo danas osmislili da proverimo faktore rizik. Radićemo proveru nivoa šećera u krvi, krvni pritisak i puls i indeks telesne mase”, kaže Jovanović.

Navodi da će građani dobiti savete za pravilnu ishranu i unapređenje zdravlja, kao i procenu faktora rizika za nastanak hroničnih nezaraznih oboljenja.

„Danas smo organizovali preglede u Ustaničkoj 16, u Kutku zdravlja - pregledi će se raditi do 10 časova, isto i na adresi Bulevar JNA 86 i odmah pored se nalazi i laboratorija, kako bi građani brzo mogli da dobiju rezultate”, rekla je Jovanović.

Ona ističe da je šećerna bolest jedna od najčešćih nezaraznih bolesti i da broj obolelih od šećerne bolesti duži niz godina raste i poprima razmere globalne epidemije. Jovanović navodi da se, iako se najviše incidence registruju u razvijenim zemljama, najveći porast obolelih očekuje u zemljama u razvoju.

Ona naglašava da je dijabetes u svetu peti, a u Srbiji treći vodeći uzrok umiranja, a peti uzorak opterećenja bolešću.